

Олександр Бобошко

ЩЕ ТРОХИ
ТРАВНЯ!

ЛЮДИНА ПІСЛЯ КВІТНЕВОГО СНІГОПАДУ

Автор висловлює щирю подяку
Антоніні Тимченко
та Ользі Гутак
за цінні редакторські поради

Олександр Бобошко іноді нагадує мені хлопчика, який у великій книжці домальовує різки й капелюхи класикам, власні строфи вписує між формулами і графіками, таблицями і схемами. Сучасні поети часто мають фах і місце роботи, досить далеко від послідовного вивчення різної літературознавчої мороки. Іноді саме це приносить їм хлоп'ячу нестримність, намагання багато чого переінакшити, написати вірша так, ніби це фарбування паркану Томом Сойером, коли й самому хочеться долучитися (у нашому випадку – до гри слів, іронізмів і ліричних відступів-втеч від міських трафаретів).

Збірка Олександра Бобошка «Ще трохи травня!» своєю назвою ніби запрошує шукати асоціацій у тих часах, коли вписували у шкільних зошитах «Троянди й виноград – красиве і корисне», «Ми не раби». Тепер перебирають пальці клавіатуру ноутбука, аби зафіксувати: «Троянди й виноград щодня усе дорожче», «Ми не риби». Пошук «рівних собі однодумців» розтягнувся на десятиліття, бо «падишах помер. З ішаком плануємо «перетерти» про відкату розмір та інші пріоритети».

Запотиличник (пом'якшена форма *священного пенделя*) може змінювати курс для співрозмовника нав'юченого віслюка. «Шлях іще видається широким. Правда, кожен, хто йде, визнає, що надії все менше щокроку». Чи дуже потрібні автору супутники? Він і без них пограється в такт широким крокам, заримує «гроз нема – морозива» та й напише таку собі антиколядку: «Сину Божий, радій: у господаря – первісток!...». Замість весняних гроз – квітневий снігопад і війна. «До миру – стільки ще обпечених кілометрів».

Об'єктами обсервації у Олександра Бобошка стають переважно українські міста, найчастіше Харків та Київ. «На вулиці дощ...Час повис, як сорочка на тремпелі». На Слобожанщині «тремпелі» зрозуміють. На Сумщині мені доводилося бачити

магазини одягу «Тремпель». Але у позатремпельному просторі час зависає не тільки тому, що в столиці скасували нараду і нікуди податися під дощем, а й тому, що достукаєшся і зрозумієш: за черговими потрібними дверима – пустка. Навіть якщо чорний хід і прохідний двір виводять на барикадну вулицю. Автор озирається на події навколореволюційні (різних часів) і зізнається: «Вибачте: був не лівим...», а потім додає: «Там, де палало-бахкало, я почувався зайвим. Як я живу? Незбагнений тими, кого в'язали». На цьому задимленому тлі – бажання «тиші без диктатур і мітингів». Поки що нездійсненне... І знову зависає час: «Зупинившись, висітиме час навісний над тривогою мерів – старими покрівлями». Аж не хочеться вірити, що створено реальний автопортрет автора («стомлений клерк, у глибинах душі – естет»), а не чергова міська фотографія на тлі «покоління упевнених». І про кого це – покоління колишніх чи майбутніх? Навряд чи ровесників Олександра, які в душі ще не провели весни, не обтрусили її снігів та пелюстків з плечей, а реальність їм приносить з вітрами попіл війни.

Міські харківські маркери – назви станцій метро – викликають у поета спостереження, знайомі багатьом: «Усе воно – твоє: й метро «Героїв Праці», і праця, у якій не завше ти герой». Та й висновок «Як же їм (до нестями) кортить мене здихатись!» багато хто повторював подумки в різних офісах і редакціях, на кафедрах і в творчих організаціях. Пара «тубільці-прибульці» претендує на рефрен настрою Олександра. Він народився і живе у Харкові, а прибульці не виходять за коло прогнозу погоди, помічають хіба що таке: «Довкола холодно. Подекуди кучугури». Іноді Олександр пробує себе в ролі сатирика, але розмова про якогось чергового очільника закінчується поміркованим: «Хай не буде занадто обтяжливим шлях додому».

Обпалений снігами цвіт загартувався і приніс плоди. Але це в садах. А в людських темних алеях наморених душ: «всьому, що за сорок, властива якась надщербленість... Зростає питома вага відмов і нерозглядів». Додайте сюди ще невстигання, невдоволення собою. «Достойний кари чи дарів» автор цієї книжки? Аби дізнатися, варто прочитати «Ще трохи травня!».

*Ірина Мироненко,
поетеса, радіожурналіст*

* * *

Який тривалий дощ!

Петро й Павло,
я впевнений, такого не чекали.
Настала ніч, а він усе чеканить
до першого *півліття* епілог;
а ще – пролог до стиглих кавунів,
по-райськи оксамитового вересня...
Стихає, та погрожує, що вернеться,
лишаючи автограф на вікні.

Не видно зір – немає і бажань.
(Чи їх сформулювати неспроможні ми?)
На тротуари – погляди стривожені:
потоки там забруднені біжать,
аби створити ще одну Венецію...

Але вшухає. Може, і минеться.

***

*Мойй шкільній учительці,
Ользі Пилитівні*

Троянди й виноград
щодня усе дорожче.
(Обходжу манівцем
нервовий цей базар).
Чи вернеться колись
колишній мій азарт?
Навкіл панує зло,
не здолане добром ще.

А скільки провідних
пішли вже в небуття!
І скільки парадигм
із ними разом рушили...
Приваблюють ряди
і ягодами, й ружами,
та всі кудись летять,
затуркані, летять.

Тож кожному – уклін,
хто долі не скорився
і все іще живе
красиво і корисно.

***

Ми не риби. Гриби – не ми.
Невідомо, до кого ближче ми.
Живемо вже не першу мить,
тож до зрілості – миті лічені.

Ніби й не мовчимо, але...
Наші *снічі* непереконливі.
(Хто озброєний, той і лев.
І в савані, й між териконами).

А боятись може й не гриб,
що підріжуть – і на пательню.
Бо жорстокі правила гри
кожен вивчити мав ретельно.

* * *

«Не накопичив *лямів*,
не накупив кріпачок.
Видно, молився мляво,
а працював – тим паче.

Кажуть, що він (з *дошколи* ще,
з миті, коли прокльонувся)
не заважав довколишнім.
Ну а хіба це плюс йому?

Не лікував казанням,
не рятував пігулками...
Словом, відверто зайвий
в нашій команді був таки».

* * *

Протягом тривалого часу
житиму з клеймом недосяжного.
(Хвилі вже прогрілись, напевно –
і чекають,

доки
пірну).

Хто там зажурився? Не печалься!
Публіка поважна *уся* вже там.
(Я, щоб не впізнали, допетрав:
взяв – та і підстригся «під нуль»).

...Що ви, тут, солодкі, забули?
Філію давно ліквідовано.
Тобто, ні копійки немає
в дюжині стільців чи канап.
Бачите: нещасні бабуні
теж сюди приперлись по долари.
Ви їм повідомте: «Намарно.
Влада перекрила *канал*.»

Стомлені колеса, крутіться!
Рухатися далі і далі нам.
Чесно? Я не можу сказати,
чи достатньо сили в мені.
Руку переможцю потисне
той, хто опинявся у нокдаунах.
І підпалить, гріючись, запит
визнаний безгрішним
міністр.

***

А.М.

Хто буде лебедем сьогодні?
Хто буде шукою?
А хтось, наплававшись,
напевне хотів би раків.
Я зерна ірраціональні
завжди вишукую,
тож можу й кави – проти ночі, й
«три зірки» – зранку.

(Не вечір зараз, не світанок –
тому заварюй чай!
Ковтну гарячого – й не буде на серці криги).
Тягти – нелегко.
На три напрямки розриваючись –
утричі важче.
Й ікроносим, і білокрилим.

А віз – де був. Нікуди, нібито, й не везе мене.
А вже аж п'ятий
добігає кінця
десяток,
та я усе іще жартую
про «юно-зелено»,
а ти ще схильна ворожити
в період святка.

І дуже заздримо птахам і підводним жителям
(усім, хто має вектор руху, в якому впевнений).
...Упало з возу барахло? Ну і хай лежить воно:
життя колись нам компенсує
непотріб
перлами.

* * *

Крок за кроком, шабель за шаблем...
Тільки от невідомо, чи в *той* бік.
Знати б ще, де *котилася торба*,
щоб не мати з харчами проблем.

Знати б, де побудовано рай,
та й собі намагались – подібний.
...Що не візьмеш – полатані діри.
Ну і як у таким на парад?

Крок за кроком. Наснага ще є.
Шлях іще видається широким.
Правда, кожен, хто йде, визнає,
що надії
    все менше
        щокроку.

* * *

Відбігти на певну відстань.
І звідати – убивчу правду
усім, хто солодкі вісті
почути від мене прагнув.

Звикайте, нарциси. Хто ж вам
отак безсоромно зміг би?!
(Всесвітньому злу тотожний
я після важкої зміни).

А дощ барабанить люто!
Проси-не-проси – не вшухне.
І хтозна, чи добрі люди
спроможні мене почути.

***

...Ну а тепер – по-чесному: брав/не брав?
Всі диктофони й камери зараз вимкнені.
Скільки тобі потрібно того добра!
Ти ж на смітник половину такого ж викинув.

Чи не здається тобі, що оце – межа?
Будеш і руко-, й позиконеподаваним.
(Скільки було охочих! Ти нападав на них.
Їхніх пояснень і слухати не бажав).

Згоден з тобою: всі ми, авжеж, не праведні.
Та чи втечеш далеко
зі щастям
краденим?

***

Господи, я ж не збирався із ними бути!
Діти індиго, авжеж, не з моєї сотні.
Надто розумні та зверхні – це гірш, ніж буйні.
Втім, не люблю я і млявих, байдужо-сонних.

Дідько! Невже планував я іти із *цими*?
(Запах цибулі. Горілка – із найдешевших).
Згоден, я теж не достойний Отця та Сина,
втім, не настільки, щоб взяти над *цими* шефство.

Отже, мечу і мечу в опонентів стріли.
Рівних собі однодумців
ніяк не стріну.

***

Половина присутніх налаштована войовничо.
І, повір, не питають: «Шоколадне чи полуничне?».
Це улюбленці долі, що ніколи не програвали...
Хоч би все *по-сухому*. Щоб не збочити на криваве.

Половина залучених
хочуть більше, ніж половину.
(Це не ті, що на святки
відповідають: «Й о г о славімо!»).
Бо, якщо вже і славлять когось,
так себе та подібних).
«За» були не усі,
але незгодних кудись поділи.

Половина опитаних *не читали, але підтишуться*.
Щоб надати процесу
якомога більшої пишності.

***

Падишах помер.
З ішаком плануємо «перетерти»
про відкату розмір
та інші пріоритети.
Той, кого вже нема,
вважавсь демократичним монархом.
З цим – непросто:
як щось не по-Їхньому – так може і «нахр».
Невідомо, на що сподіватись:
більшість опитаних
переконані у невмирущості
карно-копитного.

***

Олегу К.

На тебе чекають і вовк, і зайча.
(Бери і виделку, і – звісно – рушницю).
Якщо пощастить – відсвяткуєш річницю...
Коли там
    твій звивистий шлях
        розпочавсь?

Чекає на тебе чи слава, чи сум.
Уже незабаром це буде відомо.
Чи схвалення переживеш – чи відмову;
нечуваний злет – чи несправедний суд?

Долай. Надолужуй. Не бійсь перешкод.
На те і розумний, на те і дорослий.
Аби лиш ні жертвою, ні хижаком
не став ти на довгій життєвій дорозі.

***

Потисни руку
    і всесильному,
                    й недолютому.
Чого чекати у майбутнім –
                    ніхто не відає.
Примхлива доля може кожного
                    приголубити,
але й на стійкість
                    може кожного
                    перевірити.

Отой прохач,
    що виглядає таким розгубленим,
іще учора був
    упевнено-діамантовим.
А ці будинки,
    що стояли колись обвуглені,
тепер відновлені –
    і шанс на життя ще матимуть.

Нікого з друзів
    не образити б спересердя нам!
(А це ж наука – бути добрими і терпимими).
Потисни руку
    й досконалому, й посередньому –
і хтось із них, можливо,
    завтра тебе
        підтримає.

***

Скресне крига негайно,
як тільки прокинеться Бог
і пошле на планету
любові своєї промінчики...
Я, один із мільйонів,
колись не потрапив на борт
рятівного ковчегу
(на погляд сучасний – комічного.)

Я – один із отих,
що приймають як даність потоп
і загальну байдужість,
і в прірву загальне сповзання.
Я – один з багатьох
(вбачайте мені за повтор),
на чию поведінку
не вплине святкове казання.

Я – один... Не один!
Майже всі ми зимові та злі,
не спроможні ні щиро простити,
ні чемно розкланятись.
Та Всевишній пошле
на замерзлу поверхню Землі
теплий лагідний погляд –
і сніг
поступово
розплавиться.

***

Він холодний, оцей березневий дощ.
Менше з тим, піднімає настрої.
Навіть більше, ніж подорож за кордон
чи, наприклад, хіти Сінатри.

В чому суть –
так одразу й не розбереш,
та натхнення
такі
побільшало.

Хай сіренький
планету брудну пере!

Ну і...
робить мене мобільнішим,

щоб не вештався я довго,
роззявивши рот,
а підтримав шалений ритм – і
в гусака якнайшвидше поцупив перо:
дифірамби
весні
творити.

ПОГОДНІ ПРИМХИ

1

Це вже друге пришестя зими...
У середині квітня буває так.
Тільки й вичавиш: «Боже, поми...» –
і язык
на півслові
замерзне.
Покалічено безліч дерев,
ледь розквітлих, ще вчора привабливих.
Озирнешся: довкруз – лазарет.
Це на тлі
Воскресіння
із мертвих.

2

На неопилений цвіт абрикос –
цей несподіваний сніг.
Сонце, мабуть, попросило притулку
в іншій галактиці...

Вбивчий, хоча і красивий декор.
Не упадуть бо до ніг
влітку плоди... Небом завдано туги
зляканій ластівці.

От вам і Світла, в заметах, Седмиця!
От вам і ранній Великдень...
Ввечері в теплій корчмі усамітнитись –
горе
втопити
в наливках.

***

Зранку – вітер.
Абрикосовий цвітопад.
Квітець витримає
цю постзимову примху!
...Ти колись таки спитаєш
у посіпак,
чи буває їм хоч іноді
гірко й прикро.
Запотиличник –
і схвалено курс новий.
(Він давно вже
певним колам
здавався найкращим).

Так виконуй.
І на місяць дарма не вий,
як любив
твій невдоволений вічно
пращур.

За спокутою подайся в далекий гай,
поки в нормі ще і ноги, й (авжеж) аорта.
І притиснись до осики...

Росте нехай.
Знадобитись може
Юді
Іскаріоту.

***

Ще трохи травня!.. Лігечко, не лізь:
іще набриднеш
зі своєю спекою.
Гаразд, на Спаса висловлю респект тобі
в оточенні запилених валіз.

Але ж тепер – завітчана весна,
розлученню з якою хто ж радітиме?
І пух кульбаб, як перша сивина.
І теплий дощ.
(Радію, бо *родитиме*).

Я вже налаштувався на ковток
(не бійтесь, не позбувся адекватності).
Гарсоне! Боже! Чи... не знаю хто!
Ще трохи травня! Час
нехай
не квапиться.

***

Травню мій, кульбабами позолочений!
Можна, я – босоніж? Усі ж бо сплять іще.
(Хай підеш іноді й буде лоскотно,
хай колись і вколе... Повчусь терплячості).

Поблукаю трохи, допоки гроз нема,
по твоєму килиму росянистому.
Організм давно вже кричить: «Морозива!».
З шоколадом бажано чи з суницями.

Всю задовгу зиму я мерз і ремствував.
І чекав: погода на теплу зміниться.
Травню мій бузковий,
п'янкий,
черемховий!
Залишись назавше,
святковий місяцю.

***

Атрактивність Місяця
за декаду збільшилась на третину.
Отже, виповзло все,
що в напівтемряві
нещодавно тремтіло.
Хтось, натхненний Супутником,
нахабно лізе під блузку
супутниці;
інші просто милуються
бузково-зоряною сукупністю.

А між тим,
найпалкіші прихильники загадкового сяйва
на шістнадцятиповерхівках
дають світилу присягу.
Як же кортить
ухопити в руки важке металеве –
й видобувати Благовіст,
б'ючи по небеснім тарелі!

***

...вразило інше:
отою негасимий біль,
що причаївся
за кожним його рядком.
Мабуть, не менше, ніж Бог,
він людей любив,
ставлячи Істину вище,
аніж декор.

***

Гарячий серпень допливає до половини.
Пірнаю в озеро: потоїбереж, кажуть, гарно.
А що з мостами? Ще і досі не поновили.
Ну так чого ж було здійсмати
        вселенський гамір!

А подорожнім дуже дякую за пораду:
зелену падалку футболити – майже злочин.
Молю Миколу, щоб ні вибоїн, ні поранень,
та у наплічнику – й солома, і йоду розчин.

До миру – стільки ще обпечених кілометрів...
Чи є той млин, що вражі наміри перемеле?
...Виходить, мали ми
        і рацію, й кулемети,
попереджаючи у восьмому*: «Para bellum!»

Мовчу, минуле пригадавши. Ніяковію.
У чорнім небі народилися грім та блискавка.
Гарячий серпень. Вимокаю на Маковія.
Достиглі груші
        дощ непроханий
        ополіскує.

УРОЧИЩЕ НЕСКУЧНЕ

Я розчиняюсь у цій красі,
я заперечую темне й зле.
І – позитивних думок носій –
йду якнайдалі від прірв і лез.

Хвоя лікує: моє «кахи» –
менш акцентоване, ніж учора.
Ще й веселять гомінкі птахи –
тож заперечую зле та чорне.

Рай віднайти – мав таку я мету.
Схоже, таки *оце* він.
Де й помолитись, коли не тут
Богу-Творцеві!

---

* тобто у дві тисячі восьмому, коли Росія напала на Грузію.

***

Рим у серпні... Він має ознаки і раю, і пекла.
Колізей у туристів циганить (чи ромить?) джелато.
Все б нічого, але... Зачинили Сикстинську капелу.
Тож хоча і засмаглий, а все ж, не скажу: «В шоколаді».

Рим у серпні... Рятунок – хіба мармурові колони.
Бо нагадують кольором сніг. Та і створюють затінок.
Як далеко іще дар Господній – нічна прохолода!
Тож наразі «Усе вері велл!» я, авжеж, не казатиму.

Рим у серпні...
Такий не імперський,
місцями зруйнований...
Придивляюсь: чи з'явиться *Сам*
на балконі Папським?
Продають сувеніри
нащадки пілатів з неронами.
Я куплю.
Й підніму жартома
свій великий палець.

***

Я втік із міста на невиправдано довго.
Блукав з наплічником із ранку аж до вечора.
Не мав ні чипсів із собою, ні хот-дога –
але довкіл
була краса
неперевершена.

Це *там, у вас*, були затори та аварії,
пияцтво, бійки і торгівля незаконна.
А я – щасливим був без барів та без вайберів.
(Лише природа. Рятівна і незникома).

Це там, у вас – метро, заповнене безхатьками;
там ринків вир, поневіряння невлаштованих...
А я (повірите?) щасливим був без Харкова,
красою вражений пшенично-волошковою.

Чи можна якось час притримати? Навчіть мене!
Винагорода буде більше ніж достойною...

...Обставин раб, в електропоїзді вечірньому
я повертаюсь. Релаксований – до стомлених.

ФЕЄРІЯ МАНДРІВ

Приїхати знов до столиці раненько-ранесенько –
і раптом дізнатись: нараду чомусь перенесено.
Куди ж, бідолашному, дітись мені аж до третьої?
На вулиці дощ... Час повис, як сорочка на тремпелі.
І сад Фоміна, і Дніпровський узвіз, і Рогнідинську –
усе заливає, бо Зевс як ніколи розгнівався.

Звичайно ж, зачинена ще розливайка на Дарниці...
Просити притулку в наметах у неомайданівців?
Якщо пощастить, то побачу Міхо Ніколожича.
(Скажу, що підтримую – хай нагодують із ложечки).

Чи просто пірнути в метро – й не виходити звідти?
Читати журнал, що дали Ієговині свідки.
(Ось тут – обнадійливо:
«Стукайте, – може, й відчинять вам».
Ще знати б, де двері
прем'єра чи спікера чинного).

...Нарешті, прибув...
«У зв'язку із природними примхами
нараду скасовано зовсім...
ДВЕРИМА НЕ ГРИМАЙТЕ!!».

І ТАКА Є ОПІНІЯ

Вибачте: був не лівим.
Не провокуйте бійки!
Ріжте батон і лівер...
(Скоро *по другу* бігти).

Там, де палало-бахкало,
я почувався зайвим.
Як я живу? Не збагнений
тими, кого в'язали.

Просто хотілось тиші
без диктатур і мітингів –
ось аргументи стислі.
Їжте і... не хаміть мені.

...Хропе, свинюка, і хропе.
 А вже Лубни. А може, й Миргород.
 «ЦІКАВО: НАШІ ВЧОРА ВИГРАЛИ?» –
 питаю я
     на все
         купе.

Відповідають, бо не сплять.
 «Два – нуль, два – нуль», – від двох бадьорих.
 Чи не убити нам цю клять?
 (Не кожен з нас,
     напевне,
         добрий).

І звідки взявся черевань
 на наші голови (й на вуха)?!
 «Нічним не їздь» – така наука
 мені
     у час розчарувань.

...Зупинка. Мабуть, Люботин.
 Пропала ніч. Немає настрою.
 Падлюка! Як він розлютив!
 Причина ж мук –
     вагон тринадцятий.

Чарівна провідничко,
     чи є альтернативна *чорнизна*?
 (Про білизу я навіть не мрію,
     хоча б не рвана).
 Я б нікуди й не смикався,
     не мостився б на верх чи низ, та
 надтривала розлука з близькими
     рознервувала.

Не звертаймо уваги
     на той роздовбаний бойлер,
 та вкриватися рваним... Ну якось не дуже зручно.
 А за вікнами темно.
     Чи впевнені ми обоє,
 що у правильнім напрямку
     поїзд підступний зрушить?

У шпарини мороз продирається перманентно.
 І який же я матиму вигляд на ранок завтрашній!
 ... Чарівна провідничко,
     чи є альтернативна планета,
 на поверхні якої
     безпечно було б і затишно?

***

Люблю блукати по горбистій місцевості,
коли в наплічнику запаси води є,
коли п'ятнадцять/вісімнадцять за Цельсієм
та ще й жива
на бездощів'я
надія;

коли довкола – ні туристів, ні скутерів
(шовкові трави і пташині перегуки,
тож, почувуюся на диво розкутим я,
немов Адам
із усіма іще
ребрами).

«Подалі з міста, секунд-хендом пропахлого!» –
в суботу зранку я себе налаштовую.
...Люблю блукати між намолених пагорбів,
урбаністично-життєвбивчим відштовхнутий.

ПЕРЕВАГИ СТИЛЮ АБО ВТІШНЕ АЙТІШНЕ

Контрал-це-контрал-ве –
і рондель народився!
(Збережу його на
найжорсткішому диску).
Навантаження менше
на пальці та «клаву».
Зекономлені сили –
на саморекламу.

Написати сонет?
Спроба, думаю, марна:
довший аж на рядок,
і повторів немає.
...Контрал-це-контрал-ве –
і рондель народився!
Збережу його на
найжорсткішому диску.

Не потрібен тут, я переконаний, диспут.
Кожен сам обиратиме, як віршувати.
Я лише приєднався
до лав пародистів,
позитивних оцінок,
напевне ж, не вартий.
Ctrl-C-ctrl-V – і рондель народився!

* * *

Затримай сон. Він був таким рожевим!
У сірі будні – хоч би й не вертатись.
Вві сні тобі щасливий випав жереб,
а за межею – нерви та митарства.

Будильник щось проквакав – ну і Бог із ним.
Затримай сон. Побудьте разом *трохи* ще.
Бо іноді буває якось боязко
у дійсність повертатися потрошену.

І перед тим як вилізти з-під ковдри,
відчуй себе володарем рекордів
чи носієм величних прапорів...
(Одним із тих, кому – Господня милість).
І не шкодуй, що ранок – на поріг:
здійсниться врешті, що тобі наснилось.

* * *

Розкидано ганчір'я по кутках.
Немає ладу ні в душі, ні в хаті.
Усе, що не спроможне надихати, –
непотріб. І щоденно допіка.

І що тобі підставлена щока!
Чи третя вже, чи п'ята. Втратив лік їм.
(Від ляпасів не гинуть, не лякай.
Страшніше – кулаком, а потім ліктем).

І стримує хіба що Піст Великий,
бо не дає зробити певний крок,
унаслідок якого – перша кров.

І вже в душі народжується крик:
«Ну хоч би *хтось* слова свої відкликав
або щоку
долонею
прикрив!».

* * *

Вважались ми щасливим поколінням
і мріяли прожити без війни,
поміж солодких вин і щедрих нив
(та щоб на пасовиськах – *поголів'я*).

...Аж ось вона – кривава та огидна.
Уже не за далеку Де-Ер-А –
а за свою Вітчизну
наші гинуть.

І сльози (вителирай-не-вителирай)
біжать,
біжать,

біжать з очей солдаток...
Скількох ще доведеться сповідати
раніш за їхніх
ледь живих батьків?!

Немов удав, стискає Україну
найвужче із семи пекельних кіл...
А ще недавно
ми були
наївними.

* * *

Час тектиме повільно. Бо мул і пісок
заважатимуть руху води у клепсидах.
Я ворожо сприйму запитання касира:
«Чи немає дрібних?». І дістану п'ятсот.

Час ітиме ледь-ледь. Так буває завжди
у моменти, коли дуже хочеться дива.
(Ну, наприклад: *твої* виграють «два – один»,
а свистка все нема, й кожна мить – як година).

Дошкулятиме дощ. Розважатиме сніг.
Розганятиму кров щойно купленим кріпленням.
Голуби та безхатки утішаться крихтами
і чекатимуть (де забарилась?!) весни.
Зупинившись, висітиме час навісний
над тривогою мерів – старими покрівлями.

***

Якась тривала нинішня зима...
Не тане крига. Холодно та сумно.
Щось дідько у годиннику зламав?
Назад обидві стрілки пересунув?

Сьогодні розпочавсь Великий Піст.
Тож зуби (в кого є ще) – на полицю.
За сорок днів не встигнуть запилитись,
а далі – розговляйся, не скупись.

Кусає лютий!! Мінус двадцять два.
Промінчик сонця – не щоденний гість.
Вживаймо тепле, хто іще притомний!

А що зросте: ціна за кіловат
чи зоряних ночей вага питома,
напевно,
і Господь
не відповість.

***

Листя опало раніше, ніж я хотів.
Виливши всі дощі, засихає осінь...
Де ж він – обмацую мапу – отой Хотин?
Довго вдивляючись, вимовляю врешті: «Ось він!

Потяг до Кам'янця, потім спіймати бус.
Хай там якась доба – і уже на місці».
Стільки вже літ прожив я – а там не був.
Та прив'язавсь
до цієї ідеї
міцно.

Там же – фортеця й такий чарівний Дністер;
там переміг Айвенго... Точніше, Гаудіньш*.
Тож вихідними найближчими – не вагаючись,
доки на чоботах
ще підошов
не стер!
Стомлений клерк, у глибинах душі – естет,
подумки
вже вітаю твердиню
гаряче.

* зйомки фільму «Балада про доблесного лицаря Айвенго» (у головній ролі – Петеріс Гаудіньш) відбувались біля Хотинської фортеці.

***

Дерева застигли в печалі. Безсніжний січень –
ні риба, ні м'ясо. Хіба що зимова назва.
...Захеканий дідо відновлюється, присівши.
«Шановний, чи хочете *сотку*?
Тоді – до нас Вам» –

«У мене їх шість, – віджартується похилий. –
Тримати лопату щороку все важче й важче.
Страшенно вразливий (суцільна п'ята Ахілла),
авжеж, не наважусь
вважати себе за мачо».

Безсніжним Різдом не утішиться грішне людство.
Старий не схотів, бо, напевно, *уже* наклюкався.
Бо приводу, щоб не наклюкатись, геть не мав.

Дерева сумують: хоча й почалися святки,
хоча і глінтвейном пропахли численні ятки,
зима (і під боком, і в Африці) – все ж зима.

***

Країну засипало снігом. Рухомий склад
усіх ТТУ*
одразу став нерухомим.
А десь – банкомат. А у нім – мої *нараховані*.
Піти? Поки зовсім від голоду не заслаб.

Піти. Бо навряд чи хурделиця змінить гнів
на милість.
В усякому разі, найближчим часом.
Бо грішника
гроші
притягують, як магніт.
Ото ж, доведеться
з погодою сперечатись.

Повзу до мети, проклинаючи нинішній лютий
за те, що рекорди нові встановили валюти;
за те, що відмовив мені у мандрівці «Аккорд»**.

Сусіди кепкують: «Сказився?! Посилились опади.
Та й як би
із рилом таким
крокував ти Європами?
Сиди ото вдома – й себе розважай коньяком».

* ТТУ – старорежимна аббревіатура, що означає: «трамвайно-тролейбусне управління».

** «Аккорд» – скорочена сленгова назва туроператора «Аккорд тур».

***

А сніги спресувались...
Тобто лютий втрачає м'якість.
Підживитись млинцем.
Недосонячно в небі якось.
На будинках і школах –
дошки з іменами загиблих.
Дуже важко лишатись
за таких умов
незлюбивим.

Запізнопрозрілі,
чи скоро дамо собі раду?
Виїжджає
іржавий автобус
у напрямку Рави.
Там уже есемески надходять: «Вітаємо в Польщі!»
Шлють на схід остарбайтери
в Польщі зароблену поміч.

Покоління упевнених. Це – про майбутніх? Колишніх?
Тих, кого неблаганні обставини менше калічать.
Не встигаємо реагувати на виклики й чинники.
Як не впасти у відчай? Не знітитись, Боже, навчи мене.

Сніг – твердий і затоптаний.
Правда з екранів – припудрена.
...Проводжаючи зиму,
виходьмо палити опудала.

***

Ком цу мір, космополіте.
Ось лопата – і вперед!
Буде премія. Півлітра.
Закусь? Яблука з дерев.

У своєму фатерлянді
ким ти був? А тут – орел!
...Ти чомусь сьогодні млявий.
ОСЬ ЛО-ПА-ТА. І – вперед.

Не знайшов себе удома –
опановуй закордон.
Ти вважав, що тут – медово?
Нині скрізь – *такий дурдом...*

Велкам, лемки! Велкам, бойки!
Й ти, сирійцю, завітай.
Не за пазуху до Бога –
та й не в пекло... Чи не так?

Попрацюйте *за межею*.
(Батьківщинам не до вас).
Не в усіх щасливий жереб
і достойний аусвайс.

* * *

Куди нас вестимуть ось цей та он той?
Аби хоч не стати довірливим стадом.
Якщо розпочнеться повторний Потоп –
то місце у Ковчегу
на стадо не стане.

Не думай, ораторе, про п'єдестал.
Бо від Біловодщини до Коломиї
на брухт перетворено давніх кумирів.
Це помста колишніх довірливих стад?

Не вірмо тому, хто на верхній щабель
раптово піднявся і вчепивсь у трибуну,
хто Бога за бороду
майже спіймав.

У мріях солодшає? Буде шербет
юрбі, що на спритних ділків мастурбує,
і версія свіжа
Святого Письма.

* * *

Блукай поміж дерев, радій жовтневим барвам.
Коли ж тобі іще – аж стільки різних барв!
Зірви кленовий лист – додати у гербарій.
Себе лише, с е б е
завчасно не гербар.

Бо осінь надихне, збадьорить, налаштує.
Що став холодним став – це ніби й не біда.
Втискай себе щодня в наповнений «Богдан» –
і грійся між людей, оговтавшись од штурму.

Усе воно – твоє: й метро «Героїв Праці»,
і праця, у якій – не завше ти герой.
Щодня – одна і та ж (така набридла) роль,
в яку, як у «Богдан», втискаєшся ти вранці.

І від рожевих мрій про «сто і огірок»
лікує тільки ліс
у золоті й багрянці.

***

Літо вповзає у третю (фінальну) фазу.
Дощику, де ти? Зніми, рятивний, утому.
Біля театру, де вдосталь і драм, і фарсу,
жвава дискусія
в дуже не дружнім
тоні.

Кілька прибульців не втямлять: кому ж тубілка.
Звідси й висока, немовби на ЛЕП, напруга.
Жвава дискусія переросте у бійку.
Хто – переможе, а хто – прохрипить: «Непруха!».

Жовті серпневі обпечені три декади,
вас пережити – це, безперечно, подвиг.
...Хтось не ледачий несе кабана декану,
бо усвідомив: буде з *хвостом*, допоки...

Всі – до Затоки!! Справи поточні кинувши.
Літо повзе
по гарячій піску
до фінішу.

***

На роботу потрібні й такий, і сякий...
А вимога одна: забагато не клянчити.
Це ж бо криза всесвітня далася взнаки.
Рободавці тепер не розщедряться. Лячно їм.

Дістаю із кишені свою трудову – й
пропоную за безцінь усі свої здібності.
«Ти поменше базікай... Ти чимось *дивуй*», –
як же їм (до нестями!) кортить мене здихатись!

Не здаватись. Шукати. Пісні, анекдот;
потім – щось про харизму, про відданість фірмі;
про обізнаність на постановках Мінфіну...
А між тим крадькома під язик – валідол.

І нарешті папір виповзає із принтера – й
констатує поважна комісія: «Прийнятий!».

***

От і настала пора куштувати меди.
Вітер жене перехожих на зустріч із вереснем.
Гривня в траві пересохлій виблискує реверсом.
Літо вмирає. Гірчить над городами дим.

Дива не буде. Повірте, старі казкарі.
Самоомана – ці хлібно-шкільні перемир'я.
...Щастя? Існує. У пісні Аль Бано й Роміні.
Ну а занурення в річку – хіба що за рік.

Я повертаю за рік. Я шукаю тепла,
спокою, затишку, втіхи... не знаю, іще чого.
Літо вмирає. І лаю себе, непричетного,
бо для спасіння
я жодних зусиль не доклав.

***

Очікуємо шквалів і дощів,
утеплюємо нори, хто як може.
Хто мав нагоду влітку – відпочив;
охочий же *примножити* – примножив.

Народ і наробивсь, і накупавсь.
Та далі – не найкращий із сезонів.
Один біжить купити «Спотикач»,
а інший запасається «Назолом».

Йому на зло
недбалий фармацевт
одяг неактуальні окуляри – й...
продав дорожче, роблячи акцент:
«Морози насуваються полярні!».

Ошуканий
у настрої нерайдужнім
заяву пише
всім, кому не байдуже.

***

А восени *особливо* люблю я цю грушу.
Втім, не плоди – а листя неймовірного кольору.
...Визирне сонце. Заскочений, очі примружу,
та не піду. Милуватимусь, наче іконою.

Хай же триває п'янке різнобарв'я покровське!
Хай переходить осінь у зиму *неквално*.
Зранку себе я збадьорив не кавою – кросом,
залишки ліні й нудьги
порвавши на клапті.

Наче прикутий, стою, та ніяк не зрушу..
Я і травневого цвіту адепт, і липня,
та восени
я люблю над усе
цю грушу.

І посилаю небу
за неї
молитву.

ВИЗИРАЮЧИ З ВІКНА

Ну як ти, осене моя? Таки замерзла?
Воно й не дивно: плюс один, і дощ, і вітер.
Та ми з тобою не старі ще і кремезні.
І здатні вірити, коли ніхто не вірить.

Ну як ти, осене, руда моя лисице?
Багрянний одяг щопориву тонший, тонший..
Спускаюсь до тебе! Учиню самонасильство,
та пригощу тебе: медком, глінтвейном тощо.

Тримайся, сестро! Як і ми усі тримаємось,
коли зима холоднокровна зовсім поряд..
Зникає хмара – і (напевне ж, не примарилось)
Святий Безсмертний нам дарує теплий погляд.

* * *

Оце так свято голубам!
(Коти розлізлись по підвалах).
Та ми ж – до церкви... Не на бал.
На що ти, мила, сподівалась?

Авжеж, Пилипівка, дощить.
Вечірню сукню потім прати?
І... згнів гарбуз. Ну як – навчи! –
змогли б на танці ми потрапити?

Похмурий ранок. День гіркий.
В журбі – знелистені дерева...
Тому відмолюймо гріхи,
моя примхлива Сіндерело.

* * *

...Ну а я називав би цей місяць не груднем, а бруднем.
Снігу майже ні грама, довкола багнука – і тільки.
Співчуваю тій пані з великими нетто і брутто:
як непросто їй рухатись, бідній. Тримайтеся, тітко!

Власне, всі ми приречені якось долати калюжі.
Де стрибками, а де і навшпиньки, про чоботи дбаючи.
Ех, не надто настирно я сонця у неба канючив!..
Брюки зовсім забрьохані. Не до естетики. Байдуже.

До весни – ох і довго ще, як же нестерпно довго ще:
кільканадцять нарад, необхідність яких під сумнівом.
Будь же, місяцю темний, не бідним хоч на видовища,
раз у тебе солярні опції геть відсутні.

***

А.М.

Доведеться пожити
у зимовій системі координат,
себто: температурна вісь – від нуля і вниз,
вісь часова – закоротка,
це значить, весна рятівна
близько.
Та поки ітиме – до мене горнись.

Випий ковток, щоб зігрітися.
(Коньяку? Молока?)
І, пригадавши розквітлий вишневий сад, засинай...
А місцевість навколо
нагадує згаслий вулкан.
Бо і листя – під ноги,
і птахи – кудись за Синай.

І не згадуй про те,
як любили грати ми в піддавки.
Не настільки й почесно
перемогти в цій грі.
...Доведеться пожити.
Відкидай альтернативні думки.
Пам'ятаєш Письмо?
Там же чітко: «Зневіра – гріх».

***

Люди, приречені груднем на холод!
Все-таки будьмо, любімо, не гніваймось.
Трохи терпцю – й завесніе навколо.
Повеселішаємо та обнімемось.

Хай і калюжі, й *посилення шквалисте*,
ще і зривається сніг епізодами –
не перемерзнемо. Не пересваримось,
хоч і не завше в безпеці та в золоті.

Хмари поглинули сонце оранжеве.
Схоже, надовго. Тому і печально...
Люди, початком зими знекуражені,
все ж не втрачаймо надій.
Не втрачаймо!

***

Попрощається дощ
до наступного року Божого.
Забілють сніги.
(Не скажу, що жадані. Змиримося).
Наставатиме ніч
посередині дня робочого,
та і в день вихідний
Сонцю виставлю трійку з мінусом.

У повітрі висітиме розпач. Місцями – відчай.
На ялинку чи вистачить? – гроші в кишені мацаю.
Віднедавна Різдво
святкувати не гріх і двічі.
Тож, славимо Його,
юліанці з григоріанцями!

І трамвайних «зайців», і звичайних пухнастих зайчиків
заохотить зима пострибати, аби зігрітись.
...Миколаю – молитву. Запрошеним – тости завчені,
наливаючи в келихи
напівсухе
ігристе.

***

Довкола – холодно.
Подекуди – кучугури...
Вночі побито збанкрутілого підприємця.
(Здобув нападник нагороду собі чи гулю?)
Сусід – з чекушкою – повз мене. Мовляв, приєднуйсь.

Звичайний ранок постріздвяного вихідного.
Уже не піст.
А втім, ну хто там його дотримувавсь?!
Пляшки розбиті час від часу – мені під ноги.
Ось ця (немов у серце ніж) –
з-під портвейну кримського.

Погляне сонце у водоймище, скуте кригою:
своїм рожевим
помилується
віддзеркаленням...
«Стривай, сусіде! – мов оговтавшись, раптом крикну я. –
Давай.
По чарці.
Щоб не мерзли та не зникали ми»...

***

...І вимовив Харон: «Від праці – мозолі вже»...
Звільнився. Хтось казав: «Ну, гад, і насолив же!».
Лякали та кляли. І повертатись радили.
А він відповідав: «Ніхто вже не вмиратиме.
Немає човняра – так хто ж *туди* поїде?!».
Він зовсім був не злим і трішечки наївним:
лишивсь без зарплатні, щоб сущим вічно жити.
Але... святі місця не можуть порожніти.
Тож, найнятий новий долає води Стіксу,
і людству від смертей несила захиститись.

***

Ставай же навколішки
тут чи по *той* бік траси:
вони воювали
і за твою свободу.
Напруга не слабне.
Рушають на битву кращі,
аби не стояли навколішки
ми з тобою.

Ніхто не чекав,
що у третім тисячолітті...
Вдсяте чи всоте
питаєш: невже не сон це?
Схили свою голову
і прочитай молитву.
Терпи і дорожній пил,
і убивче сонце.

...Тепер їм – до раю,
смільвим і благородним.
А нам – не забути,
не зрадити,
не продатись.
Схилилися верби плакучі
уздовж дороги.
І людям не соромно
їм в унісон
ридати.

ПЕРЕДЧУТТЯ 2013

17 липня 2013 року в Азовському морі прикордонники РФ на катері атакували український риболовецький човен, унаслідок чого загинули четверо рибалок, мешканців Донецької області.

З повідомлень ЗМІ

І приходитимуть нелюди зі злими обличчями.
І ламатимуть шаблони. (Комусь – і ребра).
Бо така вже їхня місія – знущатися з ближнього,
щоб крутилася платівка у стилі ретро.

І допоки не збагнемо: більше двох не буває щік,
тож, потрібна *інша* відповідь на ляпаси ворога, –
все приходитимуть звірі,
ревучи та вбиваючи,
виправдовуючись викликами
часу
суворого.

***

Та краще вже у храмі гендлярі,
аніж у владі – фахові повії.
(Проникнуть, щоб отримати «по вірі»
в умовах кращих, ніж уздовж доріг).

Нехай би їх порозганяв Спаситель.
А ці – з кагором в церкві – хай посидять.

***

...Хочу ще абрикос!!
І побіг до розквітлих дерев.
Ця краса невимовна
буквально за тиждень осиплеться.
Довелось пояснити сусідці,
дурепі з дуреп:
маю власну (чи правильну?)
формулу повної ситості.
Наче янголів крила,
на фоні квітневих небес –
донедавна коричневі,
нині біліють галузки.
Я оцим Великодним видовищем
тішу себе,
забуваючи, що сіромаха,
нездара
та лузер...

***

Ну як ви, оселедці? Не набрид вам автобус?
А я оце – *пішкарусом*. Дошу ж бо немає.
Над вами зубоскалячи, – у стовп!! Чи у стовбур.
Як боляче... Та чув я: до весілля – минає.

Попереду – панянка з молодим лабрадором.
(Яке ж воно грайливе! От би трошки погладити).
І я був донедавна отаким же бадьорим,
та... зустріч зі стовпом
додати сил не могла мені.

Іти б *до пункту Б* не тротуаром вздовж траси, а
стежиною в житах! Тоді б ніщо не завадило.

...Ну як ви, бідні люди? Спресувались у транспорті?
Так я вас «Ризьким золотом»
тепер
називатиму.

---

* назва шпротів.

* * *

Де ж
кеш*?!
Зять
взяв?
Брав
брат.
Втім,
втік...

Кум –
в ЦУМ?
Кум –
в сум:
зник
джин
(син
вжив).

Спред,
хліб.
Ріж,
маж...
Ой!
(зблід):
гей-
марш!!
Сто
два**?

---

* Кеш – готівка.

** Сто два – тут: телефон поліції.

Там –
те ж.
Сто
вад...

Лиш
стеж!

...А
все ж:
де ж
кеш?

***

Запитає очільник у натовпу: «Як ви, люди?».
І потоне в загальному галасі
голос кожного...
Пелюстки опадають по колу
Не любить? Любить?
(А стеблина тримається міцно.
Ото ж, о б о ж н ю є).

Оголошено вирок. Вертаються дощ і вітер.
«Чорний чай без лимона. Чи можна у власну чашку?».
А ще донедавна очільнику натовп *вірив*.
А тепер не прощає нахабства
йому й нащадку.

Довгі рейки готові
до руху вагонів. Правда,
приміський не поїде, напевно, і на зелене.
(Пропускає прискорені на Бухарест і Прагу,
а від прав найбільш практично незалежнись).

Допиваю гарячий. На лейблі читаю: «Vatik».
Славайсу, не батіг. І на тому спасибі долі.
Підбадьорю, подавши валізу: «Тримайтесь, батьку!».
Хай не буде занадто обтяжливим
шлях додому.

***

...Раптом подумав: а як же граки?
Чи завітають наступного року?
Вельми натхненний красою грекинь,
до Парфенону шукаю дорогу.

Доброго ранку, бадьорі мої!
Я і вві сні переймався майбутнім:
бачив себе молодим і могутнім...
Зник на світанку
цей дивний наїв.

Як же граки? Та й чи буде весна?
Може, набридло
за лютим їй бігати.
Дівчина з повними відрами (знак!).
Годі
чужими жититися бідами.

Здрастуй, Елладо моя дорога!
Наше знайомство – всерйоз і надовго.
І, православні відкинувши догми,
щиро молюсь
давньогрецьким
богам.

***

Гріхи мої тяжкі, не лізьте хоч у сон!
Достатньо, що удень
од вас нестерпно тоскно.
Напруги не зняли ні «Шустов», ні «Потоцький»,
ні потяг до глибин,
ні штурм нових висот.

А скільки навкруги церков, монастирів...
Я всі їх обійшов, шукаючи спокути.
Та, певно, для таких неправедних створінь
вже виправдань нема. Еге ж, не має бути?

Куди ж Ви, отче мій? Прошу відповісти.
Ну вибачте мені, що я такий настирливий.
...Гріхи мої тяжкі,
просив би: «Відпустіть!» –
та вже немає тих,
які мене простили б.

ЧЕРВЕНЬ

Варвара ніч увірвала.
З народної творчості

Ось мені й висока трава.
Ось мені і дні довжелезні
(жоден варвар не увірвав).
Співи солов'їв... До шаленства!

Хто це там кружляє? Джімейл?
Тьху ти: звісно, ДЖМІЛЬ... *Зайнетився.*
Він до Спаса чи й доживе?
(Правила природи. Не знехтуєш.)

...Шлях до полуниць – непростий.
В темряві, авжеж. Бо чужі вони.
Мушу обере-ежно брести,
мешти зберігаючи вживані.

Трійце милосердна, пробач
грішного мене, фруктолюбного!
...Так, я про спасіння подбав,
хоч у пресі й не оприлюднено.

Літо, лисенятко руде,
швидко не біжи, дай тепла мені!
Знову схожий світ на Едем.
Знов я на лопатки покладений.

* * *

Я до квітів та метеликів
на побачення прибіг.
...Розпитав зустрічних телепнів
щодо ягід і грибів.

«Неврожай!» – сказав один мені й
кошик
    курткою
        накрив.
«Цілий день дарма ходили ми!» –
доточив іще котрийсь.

Набрехали, не соромлячись,
не знімаючи хрестів.
Шляк би трафив їхніх родичів!
(їх самих – і поготів).

...Насолоджуюся тишею.
Сонце, зелень, супокій.
А плоди зірвати встигну ще – й
поділюся. Не скупий.

ВИБОРИ

...Прибіг захеканий плебей;
прийшов причесаний почесний;
Махмуд, Нехама і Рубен...
І брали *бюлетні* по черзі.

Хтось був за чинного, а хтось
йому на зло вчинити мріяв –
і готував на завтра тост,
щоб чути «світові та Риму».

А хтось і гречки нахапавсь,
і на дільницю не навідавсь,
бо і в магнатах, і в хлопах
давно-давнісимо зневіривсь.

Весна – це коли ти постійно сонний
(утім, намагаєшся жити «на повну»);
коли із кишень вилітають сотні:
на квіти кобітам та інший непотріб.

Весна – це коли велелюдно в центрі
і кличуть білборди на Лігу Європи;
коли то в журбі, то радіє Церква
і птаха співа трударю та неробі.

Весна – це коли поглинає пристрасть,
і мислиш утричі причорноморніше,
і дуже кортить із любов'ю стрітись,
про що,
власне кажучи,
й молишся.

28.04.2017

Якось так несподівано
літо виринуло з-під снігу.
Вчора мерз, а сьогодні
дами, дивись, декольтовані!
Шаленій від видовища – білих звабливих ніг... І
поцікався, сміливцю, у тих чорнобривок: хто вони?

Вже не скажеш: «Тепло», –
вбивчо спекотно на сонних вулицях.
Чи не в липні тепер святкуємо День трудящих?
(Забуваєш події та дати. *Зав'язуй вузлики!*
Десь занотовуй: кого б – по морді, кому б віддячив).

Навіть кухоль «Баварського» – непереконлива поміч.
На годину б – кудись до Антарктики: поморозитись...

...Та одна з чорнобривок – уявляєш! –
мешкає поруч.

А її чоловік
ще місяць буде
в геологорозвідці...

* * *

...А ти напиши про дерева і став.
Не вічно ж писати про Юду й Христа
або про далекі галактики.
І хай буде... кіт! Звичайнісінький кіт.
І хай буде лагідно й сонно довкіл.
(Хоч серце поета пала-таки).

А ти напиши про жита і меди
(не вічно ж – про звивистий шлях до мети;
хоч іноді треба солодкого).
Створи негучному буденному гімн.
А грізних, не завше лояльних, богів
не руш.
    Не чіпай.
        Не сполохати б.

* * *

Гасить каштанові свічі дощ
третю добу поспіль.
Це називається *передоз...*

Тож, у траву-постіль
в парі з коханою не впадеш.
Чемно чекай червня:
буде сухіше (сказали десь
гідрометкі вчені).

І сподівайсь на врожайний рік
(так обіцяли сайти).

...Мокрі каштани уздовж доріг
все-таки
    не згасають.

***

Наразі радітиму літу, надалі – іще чомусь.
Я думаю, знайдеться привід. Або причина...
Всьому, що за сорок, властива якась надщербленість.
А може, до цього
самі ж ми себе й привчили.

Зростає питома вага відмов і нерозглядів –
і термін «динамо» сприймається в гіршім значенні.
І небо здається не просто хмарним – загрозовим.
Чи, може, сприймати по-іншому
ми й не навчені?

А все ж, у борні з вітряками я ще не виснаживсь.
І теза про нашу домовленість – просто вигадка.
Наразі радітиму літу. Надалі – визначусь.

...Дзвінок!
Дуже вчасно.
Вітаю, щасливий випадку!

БЕЗЛЮДІВКА

Білу футболку – та й на брудний пісок!
(Літо на те і дане, щоб дуркувати).
Липень. Петрівка. Не дує у вуса й сом.
Отже, й мені – з трудоволіками не варто.
Озеро. Тепло і сонячно. Й це не сон!
Правда (шкода)
час від часу
гуркочуть авта.

Тут – і Канари для мене, й Багами, й Крит..
Пальми? Кому вони тр'а!
Полюбляю верби.
(Я не назвав би себе підбирайлом крихт.
Втім, і не з тих, хто без виклику – в царські двері).
Господи, як же двоногим бракує крил,
щоб відривати себе від земної тверді!
Спраглі засмагнути
юрбами йдуть від траси,
щоб у пісок свої голови,
наче страуси.

***

Цьогоріч полуниці доспіли якось раптово.
Не було, не було...

А потім: р-рраз! – і вибухнули феєрверком.
Здивувався й сусід (хоч город щодня моніторив) –
та й давай їх по кошиках.

І – на ринок мотоциклом новеньким.

А якщо без пафосу – початок літа холодний.
Про Арабатку (та і про Шацькі Озера)
не йдеться в принципі.

Замість плавати – подихом грію пальці й долоні.
І собі, і тій, до чий хотів би причалити пристані...

«...Ну так що там, Петровичу?

Щось змогли вторгувати?» –

«Розпродав за годину! Безземельні скучили без вітамінів».

Що тут скажеш? Хіба: «*Шануймося-ми-того-варті*».

За умови, якщо

такі слова

іще не втомили.

***

Перенасичений

спогадами про давнє,

недовантажений

мріями про майбутнє,

він виглядає,

мов загнаний кінь педальний.

(Добре, що все-таки схильний

не бути буйним).

Ніби й логічно: уже півжиття позаду.

Не від кохання безсоння, а від артриту.

Гроші? Не густо. І не обійняв посади,

хоч і постійно живе у шаленім ритмі.

Байдуже якось говорить про весни й вересні.

Вже відспівали когось із його ровесників.

Правда, кого ображав – майже всі простили.

Тільки оце і слугує йому за стимул.

* * *

Битиме Слово під дих
чи, навпаки, лікуватиме?
Ти собі сам – поводитир.
Власного щастя коваль-таки.
То ж, не убий, не принизь
жодного з тих, хто поруч...
...Зорі дістань із криниць,
хай тобі Бог у поміч.
Горніх, на жаль, не дістав –
задовольняйся глибинними.
Небу ж – подяку-листа
поштою
голубиною.

* * *

Стовбур дерева. Обпалений знизу.
(Хтось викурював безхатків – пошкодив).
Що тобі, моє обпечене, сниться:
житнє море, острівці волошкові?

А було ти для знедолених прихистком...
І отак немилосердно покаране!
На верхівці горобців бачу крихітних.
Полетять вони до Сонця Ікарами.

Малокронні всі довкіл, непривабливі.
Рятувати й потерпати – не їм-таки.
Лиш тобі і перепало від варварів –
небайдужому, міцному, наївному.

***

Чому ж ти мовчала,
                                 печале моя торішня?
Для мене то майже свята,
                                 то занадто грішна.
...Жмакав я нервово
                                 сухе стебло молочаю –
чекав на твою позитивну.
                                 А ти мовчала.

І чим же він кращий,
                                 тобою для щастя обраний?
Приземлений, нудносолодкий... *Цукор без орбіту.*
Мовчання твоє
                                 золотим я навряд чи визнаю;
хоча і себе називати срібним –
                                 зависоко.

...Ну ось і прибув
                                 невблаганний розлучник-потяг.
Про що ти мовчиш?
                                 І про що ти заплачеш потім?

***

...А потім випаде вода
(дощем, а може, мокрим снігом)
і підбадьорить все, що скніло,
про міць минулу нагада.

Натхнення вистачить усім –
і посполитому, й поважному...
Авжеж, і вам. Лише просіть!
Повірте: буде все по-вашому.

Наприкінці похмурих днів,
таких нав'язливо холодних,
ні златоносцям, ні голоті
не бракуватиме плодів.

***

Не проспи світанку, золотий,
як би пізно вчора не вканапився.
Май таку мету: переконатися,
що над світом Сонечко злетить.

Срібло рос – до заспаних очей.
(Та не переймайся ти, не виїсть!)
...Хай твого сумління не пече
вкрите пилом придбане на виріст.

Відпусти минуле в небуття.
Хай буття залежить від свідомості.
Суть не в тім, щоб кожному сподобатись –
це, багатовекторний, затям.

Як би ніч тебе не чарувала,
в ранка рис привабливих чимало.
Не проспи світанку, не проспи ж!
Бо собі
такого
не простиш.

***

Довгонога, приходь пізніше.
А сьогодні – *шахтар-динамо*.
Не скажу, що тебе я знищу –
втім, не прагну і променаду.

Розумієш: усе, що сталося,
надзвичайно для нас важливо.
Ще далеко підступна старість;
кров гаряча гарцює в жилах.

Я таких зустрічав не часто!
Однозначно, в *короткім списку* ти.
Завтра можемо й... обвінчатись.
(За умови «три – три»
у підсумку).

***

Кожному – по Печерську!
Думаєте, не вистачить?
Влізу і я в цю чергу,
майже-тверезо-мислячий.

Сніг біля двору кралі
був донедавна білим,
та затоптали спрагли
(дуже ж її любили).

Стоп! А оце – дарма ви:
я не збирався лаятись.
Хай прикордонник-мадяр
салом моїм поласує.

Пнуться до неба лаври, та
небо – все нижче й нижче.
Хтозна, кого тут лаяти.
(Хоч би за це не знищив).

На велелюднім острові
лине до хмар молитва:
«Кожному – рибу й озеро,
й вудку, аби ловити».

НА ЗАСІДАННІ ОСЕРЕДКУ

Кажуть, Н «зав'язав».
Я не вірю, бо не із таких він.
Почекаю терпляче,
допоки плітки не затихнуть.
Він приходив по мило й мотузку –
та я не продав йому.
Хай живе й не зав'язує,
перекладач із прадавньої.

Не спортсмен і не муфтії. Чому ж не вживати хоч іноді?!
А начитаний... Страх! Цитував Мартін-Лютера-Ідена.
Ідеали? Звичайно, Ісус; дисиденти, десантники;
стигли вишні у липні... У квітні тяжіє до сакури.

Енергійний, мобільний... Дивуюся, що не прибили ще.
Кажуть, Н «зав'язав»?
Припиніть! Це таки перебільшення.

***

...А на перетині доріг –
чия це виснажена постать?
Звитяг носій – чи жертва помсти?
Достойний кари – чи дарів?

Ніяк сердега не утне:
праворуч рушити? Ліворуч?
Достатньо світла, бо тунель
давно скінчивсь. Надалі – воля!

Та втік на Захід каменяр.
Ніхто петрогліфів не множить.
Не знає вершник, де коня,
а де й життя
        позбутись
        може.

***

О.М.

Ще трохи,
        трохи,
        трохи потерпи.
Зима – не вічна,
        як би не казилась.
...Уже біжу!
        По вина й по торти.
Відчуймо разом
        їхню ексклюзивність.

А ще: рожеве сонечко знайти б –
і в наш мікрорайон
        тягти за промінь.
Нехай освятить
        сяйвом золотим,
аби нас лютий холод
        не знекровив.

І хоч далеко
        Африка й Бразилія,
тебе зігріють двоє –
        березіль і я.

***

За синє море полетів
лелека білий.
А я в книгарню по латинь
хотів побігти

(щоб розуміти суть промов
старого падре).
Але... Книгарню – на ремонт.
Розбіглись *кадри*.

Ото ж, похнюплений, іду
шукати вчителя.
Отець чи Син (чи, може, Дух)
«Щасти!» – кричить мені.
І щось там бусол з-за морів
мені підказує,
щоб не замерз, не захворів,
уникнув пазурів.

Щоб я проблем вовік не мав,
печеться Trinity.
Мої святі, спасибі вам!
Підтримку прийнято.

Молитво тиха, швидше линь
у горні сфери.
А вчитель... Знайдеться колись.
Dum spiro, spero.

***

Тане та пливе, тане та пливе...
Повно по ярках і води, і бруду.
Місяць поривань, місяць одкровень
віку вкоротив і Христу, і Юді.

Праця-травень-мир – ще не на поріг.
Лінощі й війна – також не на часі.
Збурений? Палай. Тільки б не згорів.
П'ять десятиліть не того навчався.

Нащо він отак, сивий позивач?!
Вибитим зубам передує привід.
Хай наприкінці й буде «Щиро Ваш».
(Щиро НЕ простить завданої кривди).

Витопче газон ще один гравець –
вічно запасний, гідний і в основу.
... Тане та пливе, тане та пливе.
Сьомий піт зими, тричі навісної.

Вмирає лев. Не зрадити присяги
його навчили у дитинстві раннім.
...Так наші чорнобриві та русяві
од ран невиліковних помирали...

Вмирає лев. Могутній – та не вічний він.
В очах – нестерпний біль, та не розкаяння.
Навряд чи я колись із серця вичавлю
швейцарське горе, витесане з каменю.

ЛЮЦЕРН

Вмирає лев*... Лапище – на лілях
(гербі, якому вірний до останнього).
Повстанці, як же так? Навіщо – лева?!
Супроти *августійшого* постали ви.
То й хай би королеві – королеве,
ну тобто смерть, якщо вже так допік він.
Та *звірів* цар... За що, нестримні, лева?
Ніхто не дав команди: «Зброю – в піхви!».

* монумент «Лев, що вмирає» встановлений у Люцерні в пам'ять про швейцарських гвардійців, загиблих у 1792 році під час штурму палацу Тюльрі, або страчених після цього штурму.

***

Моя земля всотає талу воду.
І буде хліб. І літо. І лелеки.
Дай Боже нам *дожати до ланового*,
та й після нього – обсяг чималенький.

RENAISSANCE

Сину Божий, радій: у господаря – первісток!
Хлопець той –
не пророк, не Спаситель;
та привід радіти – вагомий.
Вбережи від ножа та від кулі
(додай собі клопоту).
Хай вовіки
сім'ї не святої
печаль не огорне.

Хай вирощує хліб і пече,
Ти ж юрбу нагодуєш;
хай він риби наловить,
а Ти розділи як належить.
А гріха і найменшого
хай не бере він на душу.
І – аби не хворів...
Ну хіба що кохання чи нежить.

Скільки їх полягло!.. Я не знаю, чи є в цім Твоя вина.
Бережімо живих
і славимо усіх новоявлених.

***

Чистотілу нарвав.

Далі рушу по чистодуш.
Десь, напевно, росте він?

Нехай і не в нашім лісі).
Зараз: переболить; дощ припиниться – та й піду.
Сподіваюсь, не буде
на довгім шляху
колізій.

І хоча й не підтверджує жодна із мудрих книг
існування у флорі земній такої рослини –
все ітиму вперед,
ігноруючи втому ніг.

(Сил достатньо
дістатись до Страдча й Єрусалима).

Відшукаю. Йї собі, не святому, і трошки вам:
посивілим дідам
і безгрішній іще малечі.

Маю віру та час...
Чистотілу уже нарвав –
тож загоїти рани тілесні
наразі є чим.

***

Міцніймо разом, дубе молодий!
Бо нам на двох – якихось... менше сотні.
Радіймо: відступили холоди.
І всотуймо
землі
поживні
соки.

Чи нам, зеленим, думати про смерть?!
Колись – авжеж,
але ж не в нашім віці.

... Пригріло сонце. Я знімаю светр
і подумки малюю
цифру «вісім»*.

---

* символ нескінченності.

* * *

Звідси видно далеко у просторі,
глибоко в часі.
Тут не тільки «зелені»,
а й сиві досвідчені вчаться.
...Вниз камінчик летить,
випадково ногою підштовхнутий.
(На моє зауваження
хтось відповість: «Не пішов би ти?»...
Ладно, я не ображусь –
так є агресивні й треновані.
Самовпевнені дурні,
таскайте з собою тонометри).

Тут вражає краса.
І до Бога скорочена відстань.
Тут панують думки про свободу
(про «кеш» – ненависні).
Ні на візу, ані на хабар
зберігати не треба тут.
Просто гори та небо.
Сприймається все дуже трепетно.
Тож, забувши погрози прями
та дзеркала покривлені,
відчуваю себе молодим,
досконалим,
окриленим...